

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.411.001.04.2021

Sybilla Stelmach
Wójt Gminy Popielów
Urząd Gminy w Popielowie
ul. Opolska 13
46-090 Popielów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

S/21/003 - Prawdliwość wykorzystania środków otrzymanych z budżetu państwa na organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków w szkołach w ramach programu „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2019-2023 w wybranych gminach województwa opolskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Popielowie ¹ , ul. Opolska 13, 46-090 Popielów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sybilla Stelmach, Wójt Gminy Popielów ² , od 23 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania gminy w zakresie określenia potrzeb i zapewnienia warunków, w tym finansowych, w zakresie realizacji zadania organizacji stołówek i miejsc spożywania posiłków. 2. Zgodność działań gminy, w związku realizacją zadania organizacji stołówek i miejsc spożywania posiłków, z umową dotacji, programem „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2019-2023 oraz przepisami. 3. Wykorzystanie i rozliczenie dotacji na zakup wyposażenia i usług związanych z realizacją zadania organizacji stołówek i miejsc spożywania posiłków.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 30 września 2021 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem lub po tym okresie, które mają związek z działaniami objętymi kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Zygmunt Świętek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/84/2021 z 7 października 2021 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: Urząd lub UG.

² Dalej: Wójt.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie wykorzystania środków finansowych otrzymanych na doposażenie i poprawę standardu stołówki szkolnej funkcjonującej w Publicznej Szkole Podstawowej im. Ks. Jana Dzierżona w Karłowicach⁵.

Gmina w okresie objętym kontrolą realizowała zadania określone uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023⁶, w tym dotyczące realizacji modułu 3 Programu. Gmina rzetelnie przygotowała wniosek o dofinansowanie na doposażenie i poprawę standardu stołówki szkolnej, w tym zweryfikowała terminowość i kompletność przekazanych przez Szkołę danych, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 5 lit. a-j rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków⁷. Wykorzystane środki dotacji celowej w wysokości 64 tys. zł zostały wydatkowane na cele określone w zawartej z Wojewodą Opolskim umowie i były zgodne z zakresem określonym w § 2 ust. 7 pkt. 1-3 ww. rozporządzenia. Niewykorzystane środki dotacji w kwocie 16 tys. zł zostały terminowo zwrócone do budżetu państwa. Zgodnie z wymogami umowy, Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków. Dotacja została rzetelnie rozliczona, a sprawozdanie z realizacji zadania zawierało wymagane dane i zostało przedłożone Wojewodzie Opolskiemu w terminie określonym w § 15 ust. 1 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania gminy w zakresie określenia potrzeb i zapewnienia warunków, w tym finansowych, w zakresie realizacji zadania organizacji stołówek i miejsc spożywania posiłków

Opis stanu faktycznego

1.1. W Regulaminie organizacyjnym Urzędu określono, że Wójt przy jego pomocy wykonuje należące do jego kompetencji zadania własne gminy (wynikające z ustawy o samorządzie gminnym oraz innych ustaw szczegółowych), zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz zadania wynikające z zawartych porozumień z organami administracji rządowej oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego (§ 3 ust. 1). W kontrolowanym okresie zadania z zakresu modułu 1 Programu, realizowane były przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popielowie, na podstawie uchwały nr III/12/2018 Rady Gminy Popielów z 13 grudnia 2018 r.⁹. Zadania z zakresu modułu 3

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Szkoła.

⁶ Dalej: Program.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 267. Dalej: rozporządzenie w sprawie realizacji modułu 3.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ W sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (<https://bip.popielow.pl/3888/187/uchwaly-rady-gminy-kadencji-2018-2023-rok-2018.html>).

realizowane były przez Gminę Popielów, reprezentowaną przez Wójta na podstawie umowy nr WRE.531.3.2019-6 z 18 czerwca 2019 r. zawartej z Wojewodą Opolskim¹⁰.
(akta kontroli str. 10-34, 135-136, 183-192)

Z dokumentacji Urzędu i Szkoły wynikało m.in., że: 1/ w realizację zadań z modułu 3 Programu było zaangażowanych ogółem 12 osób, w tym osiem osób zatrudnionych w Urzędzie¹¹ i cztery osoby zatrudnione w Szkole¹²; 2/ realizacji zadań z modułu 3 Programu nie przypisano konkretnym komórkom organizacyjnym Urzędu oraz Szkoły, jak i osobom zaangażowanym w ich realizację; 3/ w Urzędzie wdrożono System Kontroli Zarządczej¹³, w którym zapisano m.in., że stanowi on ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań Urzędu, w szczególności określonych w budżecie Gminy Popielów, w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy; 4/ w dokumentacji kontroli zarządczej Urzędu za 2019 r. dotyczącej standardu A przechowywano m.in. programy narad z dyrektorami szkół i przedszkoli, w których odnotowano fakt omówienia zasad Programu i terminów złożenia wniosków (16 stycznia 2019 r.) oraz złożenia wniosku przez Szkołę (6 marca 2019 r.); 5/ wśród celów, zadań i mierników wyszczególnionych w standardzie B kontroli zarządczej Urzędu na 2019 r. nie wyszczególniono realizacji zadań z modułu 3 Programu; 6/ realizacja tych zadań nie została wyszczególniona w dokumentacji standardów C i E kontroli zarządczej Urzędu.
(akta kontroli str. 10-34, 87-130, 142-162)

Zgodnie ze standardem kontroli zarządczej 3 *Struktura organizacyjna*, o którym mowa w części II lit. A *Środowisko wewnętrzne* załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁴, struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań a zakres zadań, uprawnień oraz odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Ponadto aktualny zakres obowiązków, uprawnień oraz odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

Wójt wyjaśniając przyczyny nieuwzględnienia realizacji zadań z modułu 3 Programu w zadaniach komórek organizacyjnych Urzędu oraz Szkoły, jak też zakresach czynności osób zaangażowanych w jego realizację stwierdziła, że: *W ocenie organu przyjęte w Urzędzie rozwiązania w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, jak też spektrum realizowanych przez pracowników zadań określonych w Regulaminie organizacyjnym Urzędu i zakresach czynności pracowników były wystarczające dla realizowania działań wynikających z umowy nr WRE.531.3.2019-6 z dnia 18 czerwca 2019 r. zawartej z Wojewodą Opolskim.*

Zgodnie z zapisami § 16 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu do zadań oraz obowiązków wszystkich pracowników Urzędu należy m.in.: wykonywanie zadań

¹⁰ W sprawie wsparcia finansowego realizacji w 2019 r. zadania publicznego w ramach realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stolówek i miejsc spożywania posiłków. Dalej: Umowa.

¹¹ Wójt, Zastępca Wójta, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy, Kierownik Referatu Budownictwa i Ochrony Środowiska, Inspektor ds. oświaty, dwóch Inspektorów ds. budownictwa.

¹² Dyrektor, Główny Księgowy, Sekretarka, Kucharka-intendentka.

¹³ Zarządzenie nr 0151/91/2010 Wójta Gminy Popielów z dnia 23 września 2010 r. w sprawie wprowadzenia systemu kontroli zarządczej; zarządzenie nr Or.120.11.2011 Wójta Gminy Popielów z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Popielowie; zarządzenie nr 0050.340.2013 Wójta Gminy Popielów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie zobowiązania kierowników gminnych jednostek organizacyjnych do złożenia oświadczenia o stanie kontroli zarządczej; zarządzenie nr 120.8.2019 Wójta Gminy Popielów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Koordynacji Systemu Kontroli Zarządczej w Urzędzie Gminy w Popielowie.

¹⁴ Dz. Urz. Min. Finansów Nr 15, poz. 84.

sumiennie, sprawnie i bezstronnie (pkt 3), znajomość budżetu i jego zadań szczególnie w zakresie realizowanych przez siebie spraw, zachowanie dyscypliny budżetowej (pkt 10). Natomiast zgodnie z zapisami § 16 ust. 3 m.in.: monitorują i kontrolują wykonywanie umów, rozliczają kary umowne i odsetki (pkt 5), sprawdzają pod względem merytorycznym faktury i inne równoważne dokumenty, dokonują kwalifikacji wydatków (pkt 6), informują bezpośredniego przełożonego o każdym przypadku naruszenia postanowień zawartych umów (pkt 7).

W ocenie organu w przedmiotowym zakresie zbędnym było dokonywanie działań wynikających z art. 69 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w związku ze Standardem A 3 Kontroli Zarządczej. Stanowisko to wynika z faktu, że kontrolowane przez Najwyższą Izbę Kontroli zadanie było zadaniem jednorazowym o stosunkowo niskiej wartości finansowej, dlatego też ryzyko wystąpienia błędu i nieprawidłowości podczas jego realizacji było bardzo niskie. W ocenie organu podjęte działania mieściły się w realizacji zadań określonych dla komórek jednostek organizacyjnych gminy, jak też zostały prawidłowo ujęte w planie dochodów i wydatków gminy oraz jednostek organizacyjnych. W ocenie organu zbędnym więc było tworzenie dodatkowej dokumentacji dla realizacji jednorazowego zadania.

(akta kontroli str. 439)

1.2. Dyrektor Szkoły w dniu 15 kwietnia 2019 r., tj. w terminie określonym w § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie modułu 3, złożyła w Urzędzie wniosek o udzielenie wsparcia finansowego na doposażenie i poprawę standardu funkcjonującej stołówki szkolnej¹⁵. We wniosku podano m.in. informacje charakteryzujące aktualny stan wyposażenia stołówki Szkoły, planowany sposób wykorzystania wsparcia finansowego (obejmujący roboty budowlane w zakresie przebudowy pomieszczeń, wykonanie instalacji wodnych, kanalizacyjnych i wentylacyjnych), zakup wyposażenia i urządzeń (m.in. pieca konwekcyjno-parowego, zmywarki, okapu, lodówki z zamrażalnikiem, patelni uchylnej), jak też przewidywanych efektów (możliwość wydawania poniżej 250 posiłków dziennie). Według kalkulacji Szkoły całkowity koszt realizacji zadania został oszacowany na kwotę 100 000,00 zł, który planowano sfinansować dotacją celową w kwocie 80 000,00 zł (80%) i wkładem własnym Szkoły w kwocie 20 000 zł (20%).

W kalkulacji wyszczególniono 21 pozycji wyposażenia planowanego do zakupu za kwotę 86 101 zł (w tym m.in. piec konwekcyjno parowy za 10 000 zł, podstawę pod piec za 1 000 zł, kuchnię elektryczną ze stołem za 3 229 zł, patelnię uchylną za 3 320 zł) i usług związanych z realizacją zadania za kwotę 13 899 zł (w tym m.in. wykonanie instalacji: elektrycznej za 5 166 zł, sanitarnych za 2 337 zł, wentylacji za 1 968 zł oraz robót budowlanych za 4 428 zł).

W dniu 19 kwietnia 2019 r. Inspektor ds. oświaty i Sekretarz Gminy potwierdzili, że wniosek Szkoły zawiera wszystkie dane określone w § 6 ust. 5 rozporządzenia w sprawie modułu 3, które były prawidłowe i kompletne. Wniosek uzyskał akceptację Wójta 23 kwietnia 2019 r.

(akta kontroli str. 164-170)

3. Wójt w dniu 30 kwietnia 2019 r. złożyła do Wojewody Opolskiego wniosek Gminy o udzielenie Szkole wsparcia finansowego ze środków Programu. Podane we wniosku informacje charakteryzujące Szkołę, zakres planowanego sposobu wykorzystania wsparcia finansowego i kosztów realizacji zadania były zgodne z danymi wniosku Szkoły z dnia 15 kwietnia 2019 r.

¹⁵ Poprzez wypełnienie drugiej części formularza Wniosku w układzie określonym drukiem dostępnym pod adresem <https://www.kuratorium.opole.pl/wieloletni-rzadowy-program-posilek-w-szkole-i-w-domu-na-lata-2019-2023-2/>

Wniosek Gminy został zakwalifikowany do wsparcia finansowego w ramach Programu przez Wojewodę Opolskiego w dniu 20 maja 2019 r. Gminie przyznano dotację celową w wysokości 80 000 zł.

(akta kontroli str. 171-182)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Gminy dotyczące określenia potrzeb Szkoły w zakresie organizacji stołówki w ramach Programu.

OBSZAR

2. Prawdliwość działań gminy w zakresie wykorzystania środków finansowych uzyskanych w ramach Programu

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wojewoda Opolski na podstawie Umowy udzielił Gminie dotacji celowej w wysokości 80 000 zł na realizację w Szkole zadania polegającego na zakupie usług i wyposażenia, o których mowa w § 2 ust. 7 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3. Zgodnie z § 1 ust. 2 Umowy środki dotacji były przeznaczone na doposażenie i poprawę standardu funkcjonującej stołówki szkolnej w Szkole.

Całkowity koszt realizacji zadań określono na kwotę 100 000 zł, która miała być sfinansowana środkami dotacji (maksymalnie w 80%) i wkładem własnym Gminy (do 20%). Gmina zobowiązała się m.in. do zachowania ww. procentowego udziału dotacji w całkowitym koszcie realizacji zadań, przeznaczenia jej na wydatki bieżące określone w art. 124 ust. 3 ustawy o finansach publicznych i niefinansowania środkami dotacji wydatków majątkowych określonych w art. 124 ust. 4 ww. ustawy.

Realizacja zadań miała nastąpić do 31 grudnia 2019 r., a do 15 stycznia 2020 r. należało zwrócić niewykorzystane środki dotacji na rachunek bankowy wydatków Wojewody Opolskiego. Ponadto Gmina zobowiązała się do sporządzenia sprawozdania z realizacji Programu i dostarczenia go Wojewodzie Opolskiemu do 31 marca 2020 r.

(akta kontroli str. 187-191)

Wójt zarządzeniem nr 0050/99/2019 z 27 czerwca 2019 r. dokonał zmian w planie dochodów i wydatków Gminy na 2019 r. – zwiększając dochody o 80 000 zł¹⁶ oraz ustalając plan wydatków bieżących w dziale 801 rozdziale 80148 na kwotę 100 000 zł, w tym 86 101 zł na wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek oraz 13 899 zł na remonty.

Zarządzeniem Wójta nr 0050/100/2019 z 27 czerwca 2019 r. dokonano zmian w planie wykonawczym budżetu Gminy na 2019 r. – zwiększono dochody o 80 000 zł¹⁷ oraz ustalono plan wydatków bieżących w dziale 801 rozdziale 80148 na kwotę 100 000 zł, w tym: 86 101 zł w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia (z tego: 68 880,80 zł w § 4210-0303 PSP Karłowice – Wyposażenie do wysokości 10 000 zł – dofinansowanie zadań własnych i 17 220,20 zł w § 4210-0304 PSP Karłowice – Wyposażenie do wysokości 10 000 zł – zadania własne) oraz 13 899 zł w § 4270 Zakup usług remontowych (z tego: 11 119,20 zł w § 4270-0300 PSP Karłowice – Zakup usług remontowych – dofinansowanie zadań własnych i 3 779,80 zł w § 4270-0300 PSP Karłowice – Zakup usług remontowych – zadania własne).

¹⁶ Dział 801 rozdział 80148 § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych).

¹⁷ Dział 801 rozdział 80148 § 2030-0001 Gmina Popielów – Posiłek w szkole i w domu – dofinansowanie zadań własnych.

Dyrektor Szkoły zarządzeniem nr 2/FN/2019 z 27 czerwca 2019 r. wprowadziła zmiany do planu finansowego Szkoły. Zmiany odzwierciedliły zmiany budżetu Gminy i jego planu wykonawczego wprowadzone ww. zarządzeniami Wójta.

(akta kontroli str. 202-212, 409-410)

Wojewoda Opolski 28 czerwca 2019 r. przekazał Gminie dotację w kwocie 80 000 zł, a środki te 2 września 2019 r. zostały przekazane na rachunek bankowy Szkoły.

(akta kontroli str. 213-217)

Porozumieniem z 24 czerwca 2019 r. zawartym pomiędzy Dyrektorem Szkoły oraz Wójtem ustalono, że Gmina przeprowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadań finansowanych w ramach Programu.

Postępowania zmierzające do wyłonienia wykonawców robót budowlanych w zakresie przebudowy pomieszczeń, wykonania instalacji wodnych, kanalizacyjnych i wentylacyjnych przeprowadzono zgodnie z wymogami zarządzenia nr 120/50/2017 Wójta z 15 grudnia 2017 r.¹⁸ W szczególności wartość przedmiotu zamówienia została oszacowana w oparciu o przygotowane przez pracowników Wydziału Budownictwa i Ochrony Środowiska kosztorysy inwestorskie, a wykonawcy wyłonieni w odpowiedzi na dwa zapytania ofertowe dotyczące robót budowlanych¹⁹ oraz jedno zapytanie ofertowe dotyczące dostawy wyposażenia kuchni²⁰. Zapytania ofertowe oraz dokumentacja pytań i odpowiedzi zostały opublikowane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu²¹ 28 czerwca 2019 r. W wyniku wyboru ofert wykonawców proponujących najniższe ceny Dyrektor Szkoły zawarła 16 lipca 2019 r.²² oraz 22 lipca 2019 r.²³ umowy, w których określono m.in. rodzaj zadania objętego umową, termin jego realizacji, wysokość wynagrodzenia wykonawcy zadania, sposób odbioru przedmiotu umowy (protokół), okres udzielonej przez wykonawcę gwarancji (36 miesięcy od odbioru) oraz wysokość kar umownych.

Wykonawcy dostaw i robót, zgodnie z warunkami zawartych umów, terminowo zrealizowali swoje zobowiązania, co znalazło potwierdzenie w treści protokołów odbioru podpisywanych przez przedstawicieli Gminy, tj. Dyrektora Szkoły²⁴ i Dyrektora Szkoły oraz Inspektora ds. budownictwa²⁵.

(akta kontroli str. 131-134, 201, 220-295)

W wyniku oględzin, przeprowadzonych na podstawie art. 39 ust. 2a ustawy o NIK, stwierdzono m.in., że roboty budowlane i instalacyjne oraz dostawa wyposażenia kuchni zostały zrealizowane zgodnie z zawartymi umowami. Szkoła dysponowała dokumentacją potwierdzającą, że zakupione wyposażenie kuchni spełniało wymagania określone § 2 ust. 8 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3. Wyposażenie zgodnie z przyjętymi przez Szkołę zasadami rachunkowości zostało zaewidencjonowane w księgach rachunkowych i inwentarzowych (zespół 0 Aktywa trwale konto 013 Pozostałe środki trwałe).

(akta kontroli str. 372-386, 429-433)

¹⁸ W sprawie udzielania zamówień do kwoty 30 000 euro.

¹⁹ Jedno obejmujące prace rozbiórkowe, wykonanie instalacji sanitarnych i wentylacji, malowanie pomieszczeń o wartości robót według kosztorysu inwestorskiego 11 210,56 zł netto, drugie obejmujące wykonanie instalacji elektrycznej i podłączenie urządzeń elektrycznych wyposażenia kuchni o wartości robót według kosztorysu inwestorskiego 5 049,44 zł netto.

²⁰ Wartość zamówienia oszacowana na podstawie rozeznania cen rynkowych wynosiła 66 298,00 zł netto, tj. 15 376,00 euro.

²¹ <http://bip.popielow.pl/4005/2293/zapytania-ofertowe-2019.html>

²² Umowa nr 1.2019 na dostawę wyposażenia kuchni o wartości 66 651,24 zł brutto.

²³ Umowa nr 2/2019 na wykonanie robót elektrycznych o wartości 4 620,00 zł; umowa nr 3/2019 na wykonanie robót budowlanych oraz instalacji sanitarnych o wartości 8 634,60 zł brutto.

²⁴ Protokół dostawy 211/MAG/08/2019 z 21 sierpnia 2019 r. – dostawa wyposażenia kuchni.

²⁵ Protokoły odbioru z 12 sierpnia 2019 r. robót elektrycznych i robót budowlanych z instalacjami sanitarnymi.

2. Szkoła 31 grudnia 2019 r. zwróciła na rachunek bankowy Gminy niewykorzystane środki dotacji w kwocie 16 075,32 zł. Gmina, zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 6 Umowy, ww. kwotę niewykorzystanej dotacji przekazała 14 stycznia 2020 r. na rachunek Wojewody Opolskiego. Gmina oraz Szkoła, zgodnie z ustalonymi zasadami rachunkowości²⁶, prowadziły wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

Dochody oraz wydatki ze środków dotacji zostały wykazane w sprawozdawczości budżetowej Gminy i Szkoły, tj. dochody w sprawozdaniach Rb-27S²⁷, a wydatki w sprawozdaniach Rb-28S²⁸.

Gmina, w zbiorczych sprawozdaniach rocznych z wykonania planów dochodów i wydatków budżetowych za 2019 r. (sprawozdania Rb-27S i Rb-28S), wykazała w rozdziale 80148 wykonanie dochodów z dotacji celowej w wysokości 80 000 zł oraz wydatków w wysokości 63 924,68 zł²⁹.

(akta kontroli str. 213-219, 350-371, 419-422, 434)

Kontrola rachunku i faktur wystawionych przez wykonawców dostaw i robót wykazała m.in., że zgodnie z warunkami zawartych umów zostały one wystawione po ich realizacji i opisane zgodnie z postanowieniami Umowy oraz wewnętrznymi uregulowaniami określającymi zasady prowadzenia rachunkowości (wszystkie dokumenty zostały m.in. sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, a w dekretacji wskazano konta i wysokość wydatków finansowych ze środków dotacji – w 80% i środków własnych – w 20%). Gmina wszystkie zobowiązania wynikające z rachunku i faktur uregulowała terminowo, tj. w okresie od 14 do 20 dni po otrzymaniu rachunku i faktur.

(akta kontroli str. 270-303, 348-349, 415-418)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Gminy w zakresie wykorzystania środków finansowych uzyskanych w ramach Programu na doposażenie i poprawę standardu funkcjonującej w Szkole stołówki szkolnej. Przeprowadzone postępowanie dla wyłonienia wykonawców zadań pozwoliło na gospodarne, oszczędne wydatkowanie środków finansowych dotacji Wojewody Opolskiego i Gminy. Wyłonieni wykonawcy robót budowlanych i dostawy wyposażenia kuchni rzetelnie i terminowo wywiązali się z zawartych w tym zakresie zobowiązań umownych, a Gmina terminowo uregulowała swoje zobowiązania finansowe.

²⁶ Zarządzenie nr 120.37.2017 Wójta Gminy Popielów z 9 stycznia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Budżecie oraz Urzędzie Gminy w Popielowie; ze zmianami na podstawie zarządzeń Wójta Gminy w Popielowie nr: 120.55.2018 z 1 lutego 2018 r., 120.26.2019 z 31 grudnia 2019 r., 120.36.2020 z 15 maja 2020 r. Zarządzenie Dyrektora PSP im. Ks. J. Dzierżona w Karłowicach nr 3 z 3 stycznia 2011 r. w sprawie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości; ze zmianami na podstawie zarządzeń nr: 6 z 22 grudnia 2016 r., 6/2017 z 31 grudnia 2017 r., 11/2018 z 30 listopada 2018 r.

²⁷ Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

²⁸ Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.

²⁹ Dochody w § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) oraz wydatki w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, oraz § 4270 Zakup usług remontowych.

3. Prawidłowość rozliczenia otrzymanej dotacji na zakup wyposażenia i usług związanych z realizacją zadania organizacji stołówek i miejsc spożywania posiłków

Opis stanu faktycznego

1. Gmina na realizację zadań Programu w Szkole wydatkowała ogółem 79 905,84 zł, z tego 63 924,68 zł (80%) sfinansowano ze środków dotacji celowej, a 15 981,16 zł (20%) sfinansowano ze środków własnych. Wszystkie wydatki zostały poniesione na realizację zadań określonych Umową. Gmina wydatkując środki dotacji na realizację zadań Programu w Szkole dochowała warunków wydatkowania środków dotacji celowej określonych w Umowie. Zgodnie z jej warunkami określonymi w § 3 terminowo i w pełnej wysokości zwróciła na wskazany przez Wojewodę Opolskiego rachunek bankowy.

(akta kontroli str. 189, 296-303, 307-308)

2. Szkoła, realizując obowiązek określony § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3, złożyła Wójtowi w dniu 11 lutego 2020 r. sprawozdanie z realizacji zadania określonego w Umowie. W sprawozdaniu wyszczególniono m.in. dane Szkoły, średnią liczbę uczniów korzystających z obiadów³⁰, koszt realizacji zadania, kwoty dotacji (otrzymanej, wykorzystanej i zwróconej), zestawienie ilościowo-wartościowe realizacji zadania (zgodne z danymi rachunku i faktur wystawionych przez wykonawców), wyjaśnienie rozbieżności pomiędzy kalkulacją kosztów realizacji zadania zawartą w złożonym wniosku, a ich faktyczną wysokością (wylonienie dostawcy przy zastosowaniu kryterium cenowego). Ponadto w sprawozdaniu odnotowano, że w realizacji zadania nie występowały problemy. Do sprawozdania załączono kserokopie rachunku i faktur wystawionych przez wykonawców w związku z realizacją umowy dostawy wyposażenia kuchni oraz umów na roboty budowlane i instalacyjne.

(akta kontroli str. 311-327)

Wójt, realizując obowiązek określony § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3, złożyła Wojewodzie Opolskiemu w dniu 6 marca 2020 r. sprawozdanie z realizacji zadania określonego w Umowie. Dane zawarte w sprawozdaniu Wójta były tożsame z danymi zawartymi w sprawozdaniu Szkoły. Wójt 9 marca 2020 r. przekazał Wojewodzie Opolskiemu uzupełnienie do ww. sprawozdania, tj. polecenia przelewu z 9, 24 i 27 września 2019 r. potwierdzające dokonanie płatności na rzecz wykonawców dostawy wyposażenia kuchni, robót budowlanych i instalacyjnych.

(akta kontroli str. 328-349)

3. Z dokumentacji kontroli zarządczej Urzędu za 2019 r. wynikało m.in., że Urząd: 1/ określił cele i zarządzania ryzykiem (standard B), wśród których wyszczególniono 25 celów, realizowanych w formie 67 zadań, dla których sformułowano 100 mierników i wyznaczono komórkę organizacyjną oraz pracownika odpowiedzialnego za realizację poszczególnych zadań. Wśród celów wyszczególniono m.in. zarządzanie budżetem po stronie dochodów (cel 11)³¹ i wydatków (cel 12)³²; 2/ zdefiniował mechanizmy kontroli (standard C), które obejmowały m.in. plan kontroli, w którym wyszczególniono przeprowadzenie ośmiu kontroli (zakres ich nie obejmował zagadnień wydatkowania

³⁰ Według danych Systemu Informacji Oświatowej podano stan na dzień 30 września 2018 r. – średnio 95 uczniów i na styczeń 2020 r. – średnio 89 uczniów.

³¹ Dla którego sformułowano sześć zadań, w tym: Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych (zadanie nr 5), miernik: terminowość sporządzania kwartalnych sprawozdań w zakresie dochodów Urzędu; Realizację dochodów (zadanie nr 6), miernik: procent wykonanych dochodów budżetu w stosunku do planowanych.

³² Dla którego sformułowano siedem zadań, w tym: Realizację wydatków (zadanie nr 1), miernik: procent wykonania wydatków budżetu w stosunku do planowanych; Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych (zadanie nr 4), miernik: terminowość sporządzania kwartalnych sprawozdań w zakresie dochodów Urzędu.

środków dotacji celowej na realizację zadań Programu w Szkole); wykaz kontroli finansowych i audytów wewnętrznych przeprowadzonych w Gminie w 2019 r. (podano w nim dane dotyczące siedmiu kontroli, których zakres kontroli nie obejmował zagadnień wydatkowania środków dotacji celowej na realizację zadań Programu w Szkole); oświadczenia o stanie kontroli zarządczej w 2019 r. (w tym Dyrektora Szkoły, który wśród działań podjętych dla poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w Szkole wymienił realizację projektu „Posiłek w szkole i w domu” – remont i doposażenie kuchni szkolnej).

(akta kontroli str. 87-130)

Wójt wyjaśniając brak udokumentowania działań kontrolnych dotyczących realizacji na podstawie Umowy zadań Programu w Szkole stwierdziła, że *w realizacji zadań przedmiotowej Umowy byli zaangażowani pracownicy Szkoły i Urzędu. Wszyscy realizowali swoje zadania służbowe mając na uwadze, że efektem ich działań, pracy jest stworzenie lepszych warunków funkcjonowania Szkoły. Każdy działał w jak najlepszej wierze, dokonując samokontroli swoich działań, jak też poddając je ocenie swoich przełożonych. W ocenie organu o prawidłowości postępowania w zakresie realizacji postanowień Umowy może świadczyć fakt, że uzyskano planowany efekt realizacji zadania – przy jednoczesnym oszczędnym wydatkowaniu środków finansowych – czego efektem był zwrot kwoty dotacji w wysokości 16 075,32 zł (tj. 20,1% dotacji otrzymanej na podstawie ww. umowy).*

(akta kontroli str. 439)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Gminy w zakresie rozliczenia otrzymanej dotacji na zakup wyposażenia i usług związanych z realizacją zadania organizacji stołówek i miejsc spożywania posiłków.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Opole, 3 grudnia 2021 r.

Kontroler
Zygmunt Świętek
Specjalista k.p.

-----
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

Janusz Wicedyrektor
Delegatury NIK w Opolu

